

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
II PENSIJŲ KAUPIMO PAKOPOS ĮSTATYMO NR. X-81
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

2025 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos II pensijų kaupimo pakopos įstatymo Nr. X-81 nauja redakcija

Pakeisti Lietuvos Respublikos II pensijų kaupimo pakopos įstatymą Nr. X-81 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
II PENSIJŲ KAUPIMO PAKOPOS
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato kaupimo II pensijų pakopoje (toliau – II pakopa) tvarką ir išmokų mokėjimo tvarką Lietuvos Respublikoje.

2 straipsnis. Dalyvavimas II pensijų pakopoje

1. Asmuo įtraukiamas į II pensijų pakopą, kai jam sueina 18 metų. Jei tuo metu jis neturi darbo santykių, kol įgis išsilavinimą, už jį įmokos, apskaičiuojamos nuo vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) yra mokomos iš savivaldybės biudžeto, kurioje jis registruotas.
2. Jei pilnametystės sulaukęs asmuo nesimoko, bet yra registruotas Užimtumo tarnyboje, tokiu atveju jam įmokų mokėjimas yra atidedamas iki darbo santykių pradžios, bet ne ilgiau nei 6 mėn. Po šio laikotarpio asmeniui įmokos proporcingai padidinamos, kol grąžinama susikaupusi skola.
3. Kaupime draudžiama dalyvauti užsienio šalių piliečiams.
4. Pensijų kaupimo bendrovė neturi teisės atsisakyti sudaryti pensijų kaupimo sutarties su asmeniu, kuris pagal šį Įstatymą privalo dalyvauti pensijų kaupime. Jei asmuo nepasirenka kaupimo bendrovės pats, atsitiktine tvarka kaupimo bendrovę parenka Valstybinio socialinio draudimo fondas (toliau – VSDF).
5. Pasirašius sutartį su kaupimo bendrove vėliau nėra galimybės jos keisti. Išskyrus atvejus, kai kaupimo bendrovė nutraukia savo veiklą.
6. Visų pensijų kaupimo dalyvių apskaitą ir administravimo tvarką užtikrina VSDF.
7. Dalyvavimas II pensijų pakopoje baigiasi šiais atvejais:
 - 1) Dalyviui vyrui sulaukus 72 m. amžiaus, o dalyvei moteriai – 66 m. amžiaus;
 - 2) Dalyviui nutraukus dalyvavimą II pensijų pakopoje iki 2025 m. rugsėjo 1 d.;

3) Dalyviui mirus.

3 straipsnis. Kaupimo tvarka

1. Valstybė prisideda prie piliečių kaupimo įmokėdama 0,1 proc. VDU, fiksuoto prieš penkerius metus nuo įmokos mokėjimo dienos, dydžio įmoką.
2. Privaloma asmens įmoka yra 3 proc. (atskaičiavus taikomus mokesčius darbo užmokesčiui), tačiau asmuo gali pasirinkti mokėti didesnę įmoką.
3. Suprastėjus finansinei situacijai asmuo gali kreiptis į savo savivaldybę dėl įmokų kompensavimo iš savivaldybės biudžeto. Dėl kompensavimo sprendimą kiekvienu atveju priima savivaldybės administracijos direktorius.

4 straipsnis. Galimybė atsiimti sukauptas lėšas iki pensinio amžiaus

1. Kartą per penkerius metus žmogus turi teisę atsiimti 13 proc. sumokėtų įmokų. Tokiu atveju atsiimamos lėšos yra apmokestinamos 50 proc. gyventojų pajamų mokesčio (toliau – GPM) tarifu.
2. Likus mažiau nei penkeriems metams iki pensinio amžiaus žmogus turi teisę atsiimti 50 proc. sukauptos sumos (jei atsiimama suma neviršija 10 000 Eur) neapmokestinant šios sumos GPM tarifu.
3. Netaikant GPM tarifo ir privalomo atskaitymo kaupimo bendrovei leidžiama atsiimti visas lėšas šiais atvejais:
 - 1) Netekta 70–100 dalyvumo;
 - 2) Nustatyta sunki liga pagal Sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintą Ligų sąrašą;
 - 3) Nustatytas paliatyvos poreikis;
 - 4) Artimojo vestuvės;
 - 5) Atsiimtos lėšos naudojamos priklausomybių ligų gydymui, elektrinio paspirtuko, saulės baterijų, elektromobilio, namo renovacijai ar A++ energetinės klasės buto pirkimui.

5 straipsnis. Galimybė atsiimti sukauptas lėšas sulaukus pensinio amžiaus

1. 25 proc. sukauptų lėšų galima atsiimti vienkartinė išmoka netaikant GPM tarifo ir privalomo atskaitymo kaupimo bendrovei, jei iki tol niekada lėšos nebuvo atsiimtos.
2. Galima atsiimti visas sukauptas lėšas, jei iki tol niekada lėšos nebuvo atsiimtos. Tokiu atveju taikomas 60 proc. GPM tarifas visai atsiimamai sumai. Įsigyto pensijų anuiteto kasmėnesinė išmoka privalo siekti nuo 10 iki 50 proc. praėjusių metų I ketvirčio vidutinės senatvės pensijos dydžio.

6 straipsnis. Šalių atsakomybė

1. II pakopoje sukauptą sumą yra nepaveldima. Nepanaudoti pinigai yra skiriami Gynybos fondui.
2. Jei sistemoje trūksta pinigų, papildomas įmokas į II pakopos fondą atlieka savivaldybių administracijos. Dėl įmokų dydžio sprendžia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
3. Kaupimo veikla gali verstis ne daugiau nei 5 Lietuvos banko licencijuotos bendrovės. Visos sumos iki 100 tūkst. eurų privalo būti apdraustos.

4. Už pensijos kaupimo ir investavimo administravimą draudimo bendrovės negali taikyti didesnio nei 20 proc. tarifo.
5. Jei pilietis atsiima dalį sukauptų lėšų, jis privalo bendrovei sumokėti 3 proc. atskaitymo išmoką, jei įstatymas nereglamentuoja kitaip.

7 straipsnis. Pereinamasis laikotarpis

1. Ši kaupimo II pakopoje tvarka taikoma nuo 2026 m. sausio 1 d.
2. Asmenys iki 2025 m. rugsėjo 1 d. atsisakę kaupti II pakopoje, negali būti įtraukiami į kaupimą privaloma tvarka.
3. Iki 2025 m. rugsėjo 1 d. nutraukęs kaupimo sutartį dalyvis gali:
 - 1) Sugrąžinti sukauptas lėšas į „Sodrą“. Tokiu atveju bus padidinta jo sukauptų vienetų suma.
 - 2) Atsiimti visus sukauptus pinigus. Atsiimamai sumai tokiu atveju pritaikomas 70 proc. GPM tarifas, šias lėšas pervedant į Gynybos fondą.

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2025 m. birželio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir VSDF iki 2025 m. liepos 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šis įstatymas ir įsigaliojusios sąlygos kaupiantiems asmenims negali būti keičiamas iki 2050 m. sausio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas